

System finansowania kosztów nadzoru nad rynkiem finansowym

CZĘŚĆ II. Rozwiązania sektorowe

Sławomir Peszkowski

SYSTEM FINANSOWANIA KOSZTÓW NADZORU NAD RYNKIEM FINANSOWYM

Część II. Rozwiązania sektorowe

Warszawa 2016

Publikacja została wydana nakładem Komisji Nadzoru Finansowego

© Komisja Nadzoru Finansowego
Pl. Powstańców Warszawy 1
00-030 Warszawa
www.knf.gov.pl

Warszawa 2016
Wydanie I

ISBN 978-83-63380-47-2

Nakład: 1500 szt.

Stan prawny: 1 września 2016 r.

Przygotowanie do druku i druk:
Omikron Sp. z o.o.

Niniejsza publikacja wydana została w celach edukacyjnych w ramach projektu CEDUR. Informacje w niej zawarte mają wyłącznie charakter ogólny i nie stanowią porady prawnej oraz inwestycyjnej.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie decyzje, podjęte przez czytelnika na rynku finansowym, na podstawie zawartych w niniejszej publikacji informacji.

S PIS TREŚCI

Dwa warianty ustalania i rozliczania wpłat na pokrycie kosztów nadzoru: system zaliczkowy i system rozliczeń kroczących	5
System wpłat zaliczkowych i rocznych rozliczeń kosztów nadzoru po zamknięciu roku budżetowego.....	6
Nowy system tzw. rozliczeń kroczących: rynek kapitałowy, sektor bankowy, sektor ubezpieczeniowy	12
Szczególny charakter rozwiązań na rynku kapitałowym: opłaty jednorazowe, opłaty roczne o stałej i zmiennej wysokości	15
Rozwiązania sektora bankowego	18
Rozwiązania sektora ubezpieczeniowego	19

DWA WARIANTY USTALANIA I ROZLICZANIA WPŁAT NA POKRYCIE KOSZTÓW NADZORU: SYSTEM ZALICZKOWY I SYSTEM ROZLICZEŃ KROCZĄCYCH

W trzech sektorach rynku finansowego począwszy od 2016 r. został wprowadzony nowy system rozliczania i ustalania należności z tytułu kosztów nadzoru zwany systemem rozliczeń kroczących. Tym nowym systemem objęte zostały: rynek kapitałowy, sektor bankowy i sektor ubezpieczeniowy.

Jednocześnie dotychczasowy model oparty na systemie zaliczkowym został utrzymany w odniesieniu do: sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, sektora instytucji płatniczych, instytucji pieniądza elektronicznego i biur usług płatniczych oraz rynku emerytalnego. Należy jednak uznać, że taki dualizm jest rozwiązaniem przejściowym. Docelowo system rozliczeń kroczących powinien zostać sukcesywnie wprowadzony we wszystkich sektorach nadzorowanych przez KNF. Podstawową zaletą nowego systemu jest bowiem to, że znacznie ogranicza, a zarazem upraszcza czynności, jakie w toku wnoszenia i rozliczania wpłat na pokrycie kosztów nadzoru zobowiązane są dokonywać poszczególne podmioty zobowiązane, jak i sama KNF, która w zakresie tej daniny publicznej realizuje kompetencje organu podatkowego.

SYSTEM WPŁAT ZALICZKOWYCH I ROCZNYCH ROZLICZEŃ KOSZTÓW NADZORU PO ZAMKNIĘCIU ROKU BUDŻETOWEGO

System wpłat zaliczkowych i rocznych rozliczeń kosztów nadzoru po zamknięciu roku budżetowego opiera się na zaliczkach wnoszonych przez zobowiązane podmioty na poczet należnej za dany rok wpłaty. Liczba zaliczkowych wpłat w trakcie roku jest kształtowana w odniesieniu do danego sektora – co do zasady są to zaliczki uiszczane kwartalnie, ale występują także zaliczki miesięczne (sektor ubezpieczeniowy do 2015 r. włącznie) i zaliczki półroczne (sektor biur usług płatniczych). Zaliczki dokonywane są w wysokości proporcjonalnie odpowiadającej maksymalnej należności (odpowiednio 1/2, 1/4 lub 1/12 maksymalnej kwoty).

Zaliczkowe wpłaty dokonywane w danym roku budżetowym równoważą budżetowi państwa dokonywane w transzach wypłaty na poczet pokrywania bieżących kosztów działania KNF w danym roku budżetowym. Po zakończeniu danego roku budżetowego, kiedy możliwe jest już ustalenie wysokości rzeczywistych kosztów nadzoru w danym sektorze następuje rozliczenie wpłaconych zaliczek.

Rozliczenie roczne polega na ustaleniu ostatecznej wysokości zobowiązania danego podmiotu i zestawienia go z kwotą wpłaconych zaliczek. Jeżeli kwota wpłaconych zaliczek jest niższa niż kwota zobowiązania za dany rok – powstaje niedopłata, którą dany podmiot zobowiązany jest pokryć dodatkową wpłatą na rachunek Urzędu KNF, zaś w przypadku gdy kwota wpłaconych zaliczek jest wyższa niż kwota zobowiązania za dany rok – powstaje nadpłata, która co do zasady podlega zwrotowi, chyba że może być zaliczona na poczet bieżących zobowiązań danego podmiotu. Wnoszenie wpłat w postaci zaliczek, które podlegają następnie rozliczeniu wynika z odniesienia wpłat do poziomu rzeczywistych wydatków budżetu na koszty nadzoru, te zaś mogą być ustalone dopiero po zakończeniu roku budżetowego.

Podmioty zobowiązane do ponoszenia ciężaru tej daniny publicznej mają gwarancję, że środki z tego tytułu nie są przeznaczane na inne cele, gdyż ewentualna nadwyżka wpłat dokonywanych w formie zaliczek jest zwracana jako nadpłata. Ponieważ zaliczki wpłacone są w wysokości odpowiadającej maksymalnej kwocie, która może w niektórych przypadkach wyraźnie przekraczać planowane wydatki związane z kosztami nadzoru¹, z tego względu poszczególne rozporządzenia sektorowe przewidują analogiczne rozwiązanie polegające na wstrzymaniu obowiązku wpłacania

¹ Ustawowe maksimum ustalane jest świadomie z uwzględnieniem pewnego bufora i jeżeli tylko nie zachodzą jakies nadzwyczajne okoliczności kwoty maksymalne istotnie przekraczają rzeczywiste koszty nadzoru.

zaliczek za kolejny ustalony w rozporządzeniu okres, jeżeli suma zaliczek wpłaconych za poprzednie okresy przekroczy prognozę wydatków. Wskazuje to bowiem, że najprawdopodobniej środki wpłacane przekraczają wydatki, które mają być pokryte. W ten sposób unika się tzw. kredytowania budżetu państwa – przez okres od wpłaty zaliczki do czasu jej zwrotu jako nadpłaty – i chroni podmioty zobowiązane do ponoszenia kosztów nadzoru przed nadmiernymi uciążliwościami związanymi z oczekiwaniem na zwrot nadpłaconej należności.

Wstrzymanie wpłat zgodnie z nowszymi, wprowadzanymi po 2012 r., regulacjami następuje w drodze komunikatu Przewodniczącego KNF ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym KNF. W odniesieniu do sektora bankowego (do 2015 r. włącznie) i rynku emerytalnego przepisy nie przewidują określonej formy działania, a obowiązek w tym zakresie realizowany jest w drodze pisma okólnego kierowanego do poszczególnych podmiotów danego sektora.

Rozliczenie wpłat z tytułu kosztów nadzoru następujące dopiero po zakończeniu roku budżetowego jest także uwarunkowane koniecznością miarodajnego ustalenia podstawy obowiązku daninowego, co jest możliwe dopiero po sporządzeniu i zweryfikowaniu przez poszczególne podmioty sprawozdań finansowych. Podstawą wyliczenia należnej wpłaty są bowiem co do zasady parametry finansowe związane z rozmiarem prowadzonej działalności mierzonej wartością aktywów, wielkością obrotu, bądź – jak w przypadku zakładów ubezpieczeń i reasekuracji – przypisem składki brutto. Rozliczenie wpłat wnoszonych zaliczkowo w danym roku dokonywane jest zatem w III kwartale roku następnego, wówczas gdy są już dostępne zbadane i zatwierdzone sprawozdania finansowe poszczególnych podmiotów.

Mogłoby się wydawać, że zaliczki wnoszone w oparciu o maksymalne kwoty należne, w ufałkownych wielkościach wyznaczonych częstotliwością wpłat (miesięcznych, kwartalnych lub półrocznych), mogą generować wyłącznie nadpłatę – lub być równe ostatecznemu zobowiązaniu. Tak jednak nie jest, gdyż zaliczki ustalone są w oparciu o dane bieżące – np. według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego kwartał, za który wnoszona jest zaliczka, a zobowiązanie ostateczne ustalone jest w oparciu o dane roczne, zweryfikowane i zatwierdzone. Może zatem występować różnica pomiędzy danymi cząstkowymi i niezwyfikowanymi a danymi z rocznego sprawozdania finansowego.

Poszczególne podmioty partycypują w kosztach nadzoru danego sektora proporcjonalnie do rozmiarów swojej działalności. Udział danego podmiotu w danym rynku, mierzony według wielkości stanowiących podstawę obliczenia daniny publicznej – np. wielkości aktywów, stanowi jego udział w kosztach nadzoru nad danym sektorem. Przykładowo, podmiot, który ma 10% udział w rynku zobowiązany jest do poniesienia 10% kosztów nadzoru nad tym sektorem. Trzeba jednak podkreślić, że wpłaty z tytułu kosztów nadzoru nie są oparte na prostej ekwiwalentności, nie jest bowiem ani możliwe, ani celowe przypisywanie danemu podmiotowi kosztów podejmowanych wobec niego czynności nadzorczych, nie wszystkie podmioty objęte nadzorem i prowadzące działalność na danym rynku są zobowiązane do ponoszenia kosztów nadzoru – a wówczas część kosztów nadzoru nie byłaby pokrywana. Co ważniejsze, bez prowadzenia drobiazgowych i pracochłonnych ewidencji w ciągu całego roku budżetowego nie można ustalić rzeczywistych kosztów nadzoru nad danym podmiotem. W praktyce możliwa do zastosowania jest tylko ogólna reguła obciążenia

fiskalnego proporcjonalnego do udziału danego podmiotu we właściwym dla niego sektorze rynku. Jak wspomniano, udział ten mierzony jest zasadniczo wielkością aktywów lub wielkością obrotów. Ukształtowała się zatem zasada, nakazująca przypisywać danemu podmiotowi generowanie tym większych kosztów nadzoru im większa jest skala jego działalności. Odpowiada to zasadniczo rzeczywistości, choć w sytuacjach nadzwyczajnych, w szczególności konieczności podejmowania działań sanacyjnych bądź interwencyjnych skala podmiotu nie ma pierwszorzędного znaczenia dla zakresu zaangażowania organu nadzoru.

Zasada ekwiwalentności ma jednak pełne zastosowanie w przypadku opłat. Są to jednorazowe daniny za różnego rodzaju czynności dokonywane przez KNF wobec danego podmiotu – np. za wydanie zezwolenia, zmianę zezwolenia, wpis do rejestru itp. Każdorazowo opłata taka musi być ustanowiona w przepisach ustawowych. Ponosi je ten podmiot, który angażuje organ nadzoru swoim działaniem, w szczególności wnioskiem o wydanie zezwolenia lub zgody. Ustanowienie obowiązku ponoszenia z tego tytułu opłaty odpowiada zatem poziomowi aktywności danego podmiotu. Środki z tytułu opłat są zaliczane na poczet kosztów nadzoru danego sektora i nie wpływają na poziom zobowiązań danego podmiotu z tytułu wpłat na koszty nadzoru (danin o charakterze stałym). Partycypuje on bowiem w kosztach nadzoru na zasadach ogólnych, proporcjonalnie do swojego udziału w rynku, choć jednocześnie wpływy z tytułu opłat *en bloc* pomniejszają koszty nadzoru, które muszą być pokryte środkami z wpłat. Modelowo rozwiązanie to wyrażają przepisy art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych. Trzeba jednak zastrzec, że opłaty nie funkcjonują we wszystkich sektorach, nie przewidują ich przepisy odnoszące się do sektora bankowego, ubezpieczeniowego, emerytalnego i sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Z kolei, na rynku kapitałowym opłaty w odniesieniu do części podmiotów były do końca 2015 r. jedyną formą obciążeń fiskalnych z tytułu kosztów nadzoru.

Podmioty zobowiązane do wnoszenia wpłat	Podstawa ustalenia wysokości wpłaty i kryterium ustalenia udziału w kosztach nadzoru	Opłaty jednorazowe za niektóre czynności nadzorcze – pomniejszające wartość wpłat z danego sektora
Sektor ubezpieczeniowy		
krajowe zakłady ubezpieczeń krajowe zakłady reasekuracji	wartość składki przypisanej brutto	nie występują
Sektor bankowy		
banki krajowe, w tym spółdzielcze	wartość aktywów bilansowych	nie występują
Sektor funduszy emerytalnych		
powołane towarzystwa emerytalne	średnioroczna wartość aktywów otwartych funduszy emerytalnych	nie występują
Sektor spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych		
spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	wartość aktywów bilansowych	nie występują
Sektor instytucji płatniczych		
krajowe instytucje płatnicze	wartość transakcji płatniczych	występują – ogólna kwota wpłat z tego tytułu pomniejsza koszty nadzoru pozostające do pokrycia w drodze wpłat
Sektor instytucji pieniądza elektronicznego		
krajowe instytucje pieniądza elektronicznego	wartość transakcji płatniczych	występują – ogólna kwota wpłat z tego tytułu pomniejsza koszty nadzoru pozostające do pokrycia w drodze wpłat

Sektor biur usług płatniczych		
biura usług płatniczych	wartość transakcji płatniczych	nie występują
Rynek kapitałowy – na odrębnych zasadach zob. ANEKS*		
<p>Opłaty roczne o zmiennej wysokości m.in. spółki prowadzące giełdę, spółki prowadzące rynek pozagiełdowy, spółki prowadzące giełdę towarową, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., domy maklerskie, zagraniczne firmy inwestycyjne, towarowe domy maklerskie, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, spółki publiczne;</p> <p>Opłaty roczne o stałej wysokości: agencje informacyjne, podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie rachunków i rejestrów towarów giełdowych, agenci transferowi funduszy inwestycyjnych, dystrybutorzy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych i certyfikatów inwestycyjnych, podmioty zarządzające sekurytyzowanymi wierzytelnościami funduszu sekurytyzacyjnego, zarządzający ASI prowadzący działalność na podstawie wpisu do rejestru zarządzających ASI, agenci firm inwestycyjnych, zdalni członkowie giełdy, emitenci papierów wartościowych.</p>	<p>w zależności od rodzaju prowadzonej działalności część podmiotów zobowiązana jest do wnoszenia opłat rocznych stałej wysokości</p>	<p>występują – ogólna kwota wpłat z tego tytułu wniesionych w poprzednim roku kalendarzowym pomniejsza koszty nadzoru pozostające do pokrycia w drodze opłat rocznych</p>
Możliwy jest bieg obowiązków daninowych w odniesieniu do niektórych podmiotów nadzorowanych – zob. ANEKS*		

Rozliczenie należności za dany rok, jak już wskazywano, następuje w kolejnym roku kalendarzowym. Kluczowym elementem tego rozliczenia jest ustalenie należności obciążającej dany podmiot. Kwota wpłaty należnej od danego podmiotu za dany rok odpowiada udziałowi danego podmiotu w rzeczywistych kosztach nadzoru nad danym sektorem w danym roku kalendarzowym. Udział w kosztach odpowiada udziałowi danego podmiotu w danym rynku. Na poczet tych kosztów zaliczane są, jak wspomniano, opłaty za niektóre czynności KNF wniesione w roku podlegającemu rozliczeniu przez podmioty danego sektora, o ile przepisy prawa takie opłaty w danym sektorze przewidują, a ogólny wolumen wpłat z tytułu opłat pomniejsza ogólny wolumen kosztów nadzoru. Pomniejszenie to nie ma zatem charakteru indywidualnego, ale sektorowy.

Ustalenie zobowiązania według przepisów wykonawczych wprowadzanych po 2012 r., w sektorze ubezpieczeniowym, instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego oraz biur usług płatniczych, a także w sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, oparte jest na samoobliczeniu zobowiązania i złożeniu deklaracji – jest to instrument znany prawu podatkowemu² i w odniesieniu do tych zobowiązań daninowych działa na analogicznych zasadach. W szczególności termin złożenia deklaracji jest zarazem terminem na uiszczenie wykazanej niedo-

* Aneks do niniejszej publikacji pt. *Ramowe zestawienie podstawowych elementów systemu rozliczeń w poszczególnych sektorach rynku finansowego* jest dostępny na stronie internetowej KNF (www.knf.gov.pl) w zakładce CEDUR.

² Występuje np. w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT).

płaty, zaś w przypadku wykazywania nadpłaty złożenie deklaracji jest początkiem biegu terminu na dokonanie przez KNF zwrotu tejże nadpłaty.

Samoobliczenia dokonuje każdy podmiot w oparciu o algorytm wyznaczony przepisami odpowiedniego rozporządzenia. Należna wpłata jest kwotą obliczaną jako ilorzec iloczynu maksymalnej kwoty należnej od danego podmiotu i kwoty rzeczywistych kosztów nadzoru w danym roku kalendarzowym oraz maksymalnej kwoty należnej od wszystkich podmiotów danego sektora.

Maksymalna kwota należna od danego podmiotu jest wielkością znaną danemu podmiotowi. Stawka określona jest bowiem przepisami rozporządzenia (w granicach ustawowego maksimum), a podstawa obliczenia maksymalnej należnej kwoty to określona przepisami ustawy wielkość ze zbadanego i zatwierdzonego sprawozdania danego podmiotu za dany rok. Kluczowym elementem metody samoobliczenia zobowiązania pozostaje miarodajne udostępnienie podmiotom zainteresowanym danymi, którymi nie dysponują. Są to dwie wielkości, które muszą być przyjęte jako wartości zmiennych w wyżej opisanym algorytmie w tej samej wysokości przez wszystkie rozliczające się podmioty danego sektora:

- 1) maksymalna kwota należna od wszystkich podmiotów danego rynku – wyznaczona jako ilorzec sumy podstaw wpłaty w danym sektorze (np. sumy aktywów bilansowych wszystkich spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych) i stawki określonej w przepisach prawa (np. 0,024%),
- 2) rzeczywiste koszty nadzoru w danym roku (z ewentualnym uwzględnieniem pomniejszenia o wartość wniesionych opłat, o ile w danym sektorze opłaty takie przewidują przepisy prawa).

Podanie tych dwóch kwot do publicznej wiadomości odbywa się w drodze komunikatu Przewodniczącego KNF, ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym KNF. Komunikat taki ogłaszany jest w terminie wyznaczonym przepisami rozporządzenia – do dnia 31 lipca, z wyjątkiem sektora biur usług płatniczych, gdzie komunikat ogłaszany jest do dnia 31 marca i sektora instytucji płatniczych, gdzie komunikat ogłaszany jest do dnia 20 sierpnia danego roku. Od dnia ogłoszenia komunikatu biegnie 30-dniowy termin na złożenie deklaracji przez podmioty zobowiązane.

W dwóch sektorach – bankowym (do 2015 r.) i emerytalnym – ustalenie wysokości należnej od danego podmiotu wpłaty za dany rok następuje w drodze decyzji administracyjnej (tzw. decyzji wymiarowej). Decyzja taka składa się w istocie z dwóch elementów rozstrzygnięcia. Po pierwsze, ustala ona wysokość należnej wpłaty w oparciu o stosowny przepis prawa, który opisuje algorytm wyliczenia należności³. Po drugie, określa wysokość powstałej nadpłaty albo niedopłaty po uwzględnieniu kwoty wpłaconych zaliczek.

³ Np. § 2 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością w zakresie funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych (Dz.U. Nr 112, poz. 655) określa w sposób następujący wysokość należnej wpłaty: Wysokość należnych wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem emerytalnym za dany rok oblicza się jako ilorzec procentowego udziału średniej rocznej wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego w średniej rocznej wartości aktywów wszystkich otwartych funduszy emerytalnych w danym roku oraz poniesionych ogółem kosztów nadzoru nad rynkiem emerytalnym w danym roku, nie więcej jednak niż ilorzec procentowego udziału średniej rocznej wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego w średniej rocznej wartości aktywów wszystkich otwartych funduszy emerytalnych w danym roku oraz kwoty stanowiącej 0,010% średniej rocznej wartości aktywów wszystkich otwartych funduszy emerytalnych w danym roku.

Liczba i częstotliwość wpłaty zaliczek	Możliwość wstrzymania zaliczek	Forma wstrzymania zaliczek	Tryb ustalenia ostatecznej wysokości zobowiązania
Sektor ubezpieczeniowy [do 2015 r.]			
12 zaliczek wnoszonych miesięcznie	tak	komunikat Przewodniczącego KNF ogłaszany w Dz. Urz. KNF	samoobliczenie należności (deklaracja)
Sektor bankowy [do 2015 r.]			
4 zaliczki wnoszone kwartalnie	tak	pismo z informacją	w drodze decyzji ustalającej
Rynek kapitałowy [do 2015 r.]			
12 zaliczek wnoszonych miesięcznie przez KDPW SA i GPW w Warszawie SA	tak	pismo z informacją	w drodze decyzji ustalającej
Sektor funduszy emerytalnych			
4 zaliczki wnoszone kwartalnie	tak	pismo z informacją	w drodze decyzji ustalającej
Sektor spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych [od 2014 r.]			
4 zaliczki wnoszone kwartalnie	tak	komunikat Przewodniczącego KNF ogłaszany w Dz. Urz. KNF	samoobliczenie należności (deklaracja)
Sektor instytucji płatniczych			
2 zaliczki wnoszone półrocznie	tak	komunikat Przewodniczącego KNF ogłaszany w Dz. Urz. KNF	samoobliczenie należności (deklaracja)
Sektor instytucji pieniądza elektronicznego			
2 zaliczki wnoszone półrocznie	tak	komunikat Przewodniczącego KNF ogłaszany w Dz. Urz. KNF	samoobliczenie należności (deklaracja)
Sektor biur usług płatniczych			
2 zaliczki wnoszone półrocznie	tak	komunikat Przewodniczącego KNF ogłaszany w Dz. Urz. KNF	samoobliczenie należności (deklaracja)

NOWY SYSTEM TZW. ROZLICZEŃ KROCZĄCYCH: RYNEK KAPITAŁOWY, SEKTOR BANKOWY, SEKTOR UBEZPIECZENIOWY

Nowy mechanizm rozliczania kosztów nadzoru oparty na tzw. rozliczeniu kroczącym obejmuje rynek kapitałowy, sektor bankowy i sektor ubezpieczeniowy.

W nowym systemie rozliczeń następuje całkowita rezygnacja z zaliczek wpłacanych na poczet należnej za dany rok wpłaty, a w konsekwencji także rezygnacja z rozliczania tychże zaliczek w drodze ustalania nadpłaty albo niedopłaty. Z perspektywy podmiotu zobowiązanego zaliczka jest autonomicznym zobowiązaniem daninowym, które należy ustalić i spełnić we właściwej wysokości i właściwym terminie, a dodatkowo złożyć do KNF stosowną informację. Zaliczki w zależności od sektora odprowadzane są co półrocznie, co kwartał lub nawet co miesiąc, jak w przypadku rynku ubezpieczeniowego i rynku kapitałowego (do 2015 r.). Biorąc pod uwagę skalę obciążeń z tym związanych – zmiana taka sama w sobie odciąża podmioty nadzorowane od wymiernych obowiązków wobec administracji publicznej i związanych z tym kosztów. Także po stronie Urzędu KNF zmiana wprowadza wymierne korzyści, zwalnia bowiem służby finansowo-księgowo od ewidencjonowania i weryfikowania wpłat z tytułu zaliczek. Tytułem ilustracji wskazać można, że ponad 600 banków wnoszących czterokrotnie w roku zaliczki na poczet wpłaty rocznej generuje blisko 2,5 tys. przelewów z jednego tylko sektora na rachunek bankowy Urzędu KNF. Po zakończeniu każdego roku każdy z wpłacających zaliczki podmiotów – w zależności od przepisów obowiązujących w danym sektorze – winien dokonać indywidualnego rozliczenia w drodze samoobliczenia zobowiązania albo dokonywał tego organ nadzoru w drodze decyzji administracyjnej – co np. w odniesieniu do sektora bankowego oznaczało konieczność wydania w krótkim okresie ponad 600 decyzji. Czaso- i pracochłonność tak skonstruowanych procesów rozliczeniowych nie tylko nadmiernie angażowała zasoby Urzędu KNF, ale sama w sobie stanowiła element kosztów nadzoru.

Nowy system rozliczeń co do zasady zakłada tylko jedną wpłatę w ciągu roku. Ponieważ jest ona dokonywana w ostatecznej wysokości, jeżeli tylko jest prawidłowo ustalona w drodze samoobliczenia przez podmiot zobowiązany, to nie podlega już żadnym dodatkowym rozliczeniom. Tak radykalne uproszczenie obowiązków daninowych nie oznacza wszakże odstępiania od zasadniczych założeń systemu finansowania kosztów nadzoru nad rynkiem finansowym. Utrzymana została zasada, iż poszczególne sektory pokrywają rzeczywiste koszty nadzoru, w wysokości nieprzekraczającej ustawowo określonego limitu, a obciążenia poszczególnych podmiotów są ustalone proporcjonalnie do ich udziału w danym rynku. Innymi słowy, nowy system w pełni respektuje zasadę, że wpłaty na

Zestawienie czynności w związku z rozliczeniem kosztów nadzoru ubezpieczeniowego w dotychczasowym i obecnym modelu	
stan prawny do 2015 r.	stan prawny od 2016 r.
ustalenie i uiszczenie 12 zaliczek	–
złożenie 12 informacji o wpłaconych zaliczkach	–
ewentualny komunikat Przewodniczącego KNF o wstrzymaniu zaliczek	–
komunikat Przewodniczącego KNF z danymi niezbędnymi do samoobliczenia należności za dany rok	komunikat Przewodniczącego KNF z danymi niezbędnymi do samoobliczenia należności za dany rok
dokonanie samoobliczenia (i wpłata w przypadku niedopłaty)	dokonanie samoobliczenia i wpłata kwoty należnej za dany rok w ostatecznej wysokości
złożenie deklaracji o wniesionej wpłacie (i oczekiwanie na zwrot w przypadku nadpłaty)	złożenie deklaracji o wniesionej wpłacie

poczet kosztów nadzoru nie są prostym rozwiązaniem fiskalnym mającym generować budżetowi państwa dodatkowe dochody bez odniesienia do celowych wydatków.

Model rozliczenia kroczącego zakłada, że wpłata dokonywana w danym roku przez podmioty danego sektora odpowiada jedynie szacunkowo kwocie kosztów nadzoru w danym roku – nie jest jednak zaliczką, ale zobowiązaniem o ostatecznie ukształtowanej wartości. Ta wpłata w kolejnym roku kalendarzowym, kiedy po zamknięciu budżetu znane są już rzeczywiste koszty nadzoru, jest zestawiana z kwotą rzeczywistych kosztów nadzoru w danym sektorze w poprzednim roku kalendarzowym. Kwota powiększenia lub pomniejszenia ustalana jest w związku z koniecznością odniesienia wpłat wniesionych w danym roku z kosztami nadzoru w tymże roku. Koszty nadzoru mogą być ustalone dopiero po zamknięciu budżetu, tj. w następnym roku kalendarzowym. Zestawienie kwoty wpłaconej i kwoty rzeczywistych kosztów nadzoru pozwala stwierdzić, czy sektor nadpłacił czy też nie dopłacił. Ustalane jest zatem swego rodzaju saldo, którego wartość odpowiednio pomniejsza albo powiększa wpłatę dokonywaną w danym roku kalendarzowym. Oznacza to, że jeżeli w roku N sektor wpłacił kwotę X, a koszty nadzoru za rok N wyniosły Y, to różnica pomiędzy tymi kwotami (X-Y) daje kwotę, którą w roku N+1 dany sektor winien dopłacić (jeżeli różnica jest liczbą ujemną – tzn. wpłata na poczet kosztów nadzoru była niższa niż te koszty) albo kwotę, która powinna pomniejszyć wpłatę danego sektora (jeżeli różnica X-Y jest liczbą dodatnią – tzn. wpłata na poczet kosztów nadzoru była wyższa niż te koszty). Ponieważ system zakłada każdorocznie bieżącą wpłatę za dany rok korygowaną o różnicę z poprzedniego roku system ten zyskał miano kroczącego. W każdym kolejnym roku system rozlicza wpłaty z poprzedniego roku korygując wpłatę bieżącą. W ten sposób budżet państwa w każdych kolejnych dwóch latach uzyskuje pokrycie wydatków związanych z kosztami nadzoru, mimo że w danym roku kalendarzowym wpłata nie odpowiada wartości kosztów. W istocie z perspektywy budżetu państwa różnica w stosunku do systemu zaliczkowego nie jest aż tak daleko idąca. Także w systemie zaliczkowym konieczne były dwa kolejne lata dla zbilansowania rzeczywistych wydatków, gdyż w stosunku do wpłat zaliczkowych uiszczanych w danym roku kalendarzowym w kolejnym roku dokonywano uiszczenia kwot niedopłaty albo zwracano kwoty nadpłaty. Tytułem przypomnienia warto zaznaczyć, że bieżące wydatki KNF pokrywane są bezpośrednio z budżetu państwa, a system finansowania kosztów nadzoru jest systemem mającym refundować budżetowi te wydatki, a nie zapewniać bieżące finansowanie KNF i UKNF – nie ma zatem przeszkód, aby zwrot tych wydatków był rozłożony na dwa kolejne lata.

Należy pamiętać, że także w nowym systemie utrzymane zostały dwa „hamulce” fiskalne – po pierwsze, wydatki KNF są limitowane ustawą budżetową – nie są zatem swobodnie kształtowane mając zapewnione źródło finansowania, po drugie, w żadnym roku wpłata od danego podmiotu nie może być wyższa niż ustawowy limit maksymalny (dodatkowo ukształtowany na niższym poziomie przez przepisy rozporządzenia). Nawet gdyby ustawodawca zapewnił KNF większą swobodę wydatkową w ustawie budżetowej, koszty powyżej ustalonej granicy nie obciążałyby już podmiotów nadzorowanych.

Istotne znaczenie ma też utrzymane w pełni, w ramach nowego systemu rozliczania, kosztów nadzoru odniesienie do rzeczywistych kosztów nadzoru. Obowiązek daninowy podmiotów nadzorowanych jest zatem w dalszym ciągu ściśle powiązany z tymi i tylko tymi wydatkami budżetu państwa, które są związane z funkcjonowaniem nadzoru nad rynkiem finansowym w ramach danego sektora.

Na należną wpłatę w systemie rozliczeń kroczących składają się dwa elementy:

- 1) **kwota bazowa** będąca iloczynem podstawy i stawki ważonej współczynnikiem zmiany kosztów nadzoru, który wylicza się jako iloraz kwoty kosztów nadzoru w poprzednim roku kalendarzowym i kwoty kosztów nadzoru w roku o 2 lata poprzedzającym rok, za który należąca jest wpłata, oraz
- 2) **pomniejszenie lub powiększenie** o kwotę różnicy jaka powstała pomiędzy wpłatą z poprzedniego roku a rzeczywistymi kosztami nadzoru nad danym sektorem w tymże roku, tj. o kwotę, którą można określić jako „wartość salda” wpłat z poprzedniego roku, w proporcjonalnym przeliczeniu na udział danego podmiotu w tej różnicy.

Kwotę pomniejszenia lub powiększenia dla danego podmiotu ustala się w oparciu o tzw. współczynnik korygujący, który jest obliczany jako wyrażony w procentach iloraz różnicy kosztów nadzoru w poprzednim roku kalendarzowym i wpłat na pokrycie kosztów nadzoru należnych za poprzedni rok kalendarzowy oraz wielkości stanowiącej łączną sumę podstaw ustalenia należnej wpłaty dla podmiotów danego sektora w poprzednim roku kalendarzowym. Jest to parametr służący przypisaniu danemu podmiotowi udziału w nadwyżce lub niedopłacie sektora w poprzednim roku kalendarzowym.

Niezależnie od pewnego skomplikowania, jakie powiązane jest ze złożonym mechanizmem ustalania stawki oraz wyznaczania wartości współczynnika korygującego w danym roku kalendarzowym, z perspektywy podmiotu zobowiązanego system pozostaje relatywnie prosty, obowiązek ustalenia stawki oraz współczynnika korygującego spoczywa bowiem na Przewodniczącym KNF. Podanie wartości tych zmiennych odbywa się w drodze komunikatu Przewodniczącego KNF, ogłoszanego w Dzienniku Urzędowym KNF.

W ramach dokonywanego przez podmiot zobowiązany samoobliczenia pozostaje zidentyfikować podstawę obliczenia należności (a są to każdorazowo dane z własnego sprawozdania finansowego) i po zastosowaniu podanej w komunikacie stawki ustalenie kwoty należnej w wysokości bazowej, a następnie dokonanie odpowiednio jej pomniejszenia lub powiększenia o wartość iloczynu tejże podstawy oraz podanego w komunikacie Przewodniczącego KNF współczynnika korygującego.

SZCZEGÓLNY CHARAKTER ROZWIĄZAŃ NA RYNKU KAPITAŁOWYM: OPŁATY JEDNORAZOWE, OPŁATY ROCZNE O STAŁEJ I ZMIENNEJ WYSOKOŚCI

System finansowania nadzoru nad rynkiem finansowym, podobnie jak wiele innych aspektów regulacji dotyczącej rynku finansowego w Polsce, cechuje niejednorodność, która jednak jest stopniowo usuwana, co w znacznej mierze jest wynikiem funkcjonowania od 2008 r. w pełni zintegrowanego instytucjonalnie nadzoru nad rynkiem finansowym. Najwięcej odrębnych, a zarazem nieefektywnych rozwiązań w ramach scharakteryzowanego wyżej modelu finansowania kosztów nadzoru przez podmioty nadzorowane, utrzymywało się na rynku kapitałowym. Podstawową w tym względzie regulację stanowił art. 17 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz rozporządzenie ministra właściwego do spraw instytucji finansowych wydane na podstawie art. 17 ust. 6 tej ustawy według stanu prawnego jaki obowiązywał do dnia 31 grudnia 2015 r. W ówczesnym stanie prawnym znaczna część podmiotów nie była objęta żadnym obowiązkiem daninowym z racji podlegania nadzorowi, co w sposób nieuprawniony uprzywilejowywało te podmioty względem innych uczestników rynku kapitałowego. Z kolei, większość podmiotów objętych takim obowiązkiem była zobowiązana jedynie do wnoszenia opłat od określonych czynności KNF, a więc danin jednorazowych, które związane są z uzyskiwaniem na wnioski zainteresowanego podmiotu określonego rodzaju zgód lub zezwoleń. Tym samym podmioty, które o takie zgody lub zezwolenia w toku swojej działalności nie występowały mogły przez kolejne lata nie wносить żadnych wpłat na pokrycie kosztów nadzoru, któremu podlegały. Głównymi płatnikami rynku kapitałowego pozostawały dwa podmioty o systemowym charakterze: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA (GPW) oraz Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA (KDPW). Zgodnie z § 12 nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie opłat wnoszonych na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego przez podmioty nadzorowane prowadzące działalność na rynku kapitałowym⁴ – były one bowiem zobowiązane do wnoszenia opłat z tytułu nadzoru w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy poniesionymi w danym roku kosztami działalności KNF i Urzędu KNF w zakresie zadań związanych z wykonywaniem nadzoru nad rynkiem kapitałowym, a sumą wpłat należnych

⁴ Dz.U. Nr 57, poz. 364 – utraciło moc z dniem 1 stycznia 2016 r.

w danym roku, dokonanych przez pozostałe podmioty prowadzące działalność na rynku kapitałowym⁵. Na GPW oraz KDPW spoczywał zatem ciężar zbilansowania dochodów i wydatków w zakresie nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Trzeba jednak mieć na względzie, że podmioty te, ze względu na swoją systemową rolę i pobierając przy tym opłaty transakcyjne od uczestników rynku dokonywały tym samym przynajmniej częściowego przeniesienia własnych obciążeń na pozostałych uczestników rynku.

CAŁOŚĆ KOSZTÓW NADZORU NAD RYNKIEM KAPITAŁOWYM (100%)								
transfer z sektora bankowego (16,5%)	transfer z sektora ubezpieczeniowego (1,5%)	Koszty pokrywane przez sektor kapitałowy (82%)						
		Kwota opłat jednorazowych za niektóre czynności nadzorcze	Kwota opłat o stałej wysokości	Koszty nadzoru netto				
				– DO PODZIAŁU POMIĘDZY GRUPY PODMIOTÓW (100%)				
grupa I (20,5 %)	grupa II (24%)	grupa III (11%)	grupa IV (18,5%)	grupa V (26%)				

Wielość i różnicowany charakter podmiotów nadzorowanych prowadzących działalność na rynku kapitałowym spowodowały, że dla tego rynku konieczne było wprowadzenie pewnych rozwiązań szczególnych.

- ➔ Po pierwsze, jak już wzmiankowano, 18% całości kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym ponoszą banki (16,5%) oraz zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji (1,5%).
- ➔ Po drugie, w obrębie 82% pozostałych kosztów, następuje pomniejszenie o wartość relatywnie licznych na tym rynku opłat jednorazowych za czynności, dokonywane przez KNF na wniosek poszczególnych podmiotów (chodzi tu przede wszystkim o wydawanie zgód i zezwoleń). Ten element systemu rozliczeń funkcjonuje analogicznie jak w systemie dotychczasowym. Pomniejszenie ma charakter sektorowy – łączna wartość uiszczonych wpłat pomniejszą łączną kwotę kosztów nadzoru.
- ➔ Po trzecie, część podmiotów rynku kapitałowego, które objęte zostały obowiązkiem wnoszenia rocznych opłat, wnosi je w stałej wysokości, tj. w określonej kwocie wynikającej z przepisów prawa (podmioty zobowiązane do wnoszenia opłat rocznych o stałym charakterze wskazano w Aneksie* – część II.1).
- ➔ Po czwarte, do podziału proporcjonalnego uwzględniana jest kwota tzw. kosztów netto, a więc tych kosztów, które pozostają niepokryte ze wskazanych wyżej źródeł – tj. transferu środków z sektora bankowego i ubezpieczeniowego, łącznej wartości opłat jednorazowych wniesionych w poprzednim roku kalendarzowym oraz łącznej kwoty opłat rocznych o stałej wysokości. Koszty nadzoru netto podlegają dodatkowo podziałowi według proporcji ustalonej przepisami rozporządzenia pomiędzy grupy podmiotów o zbliżonym charakterze działalności, a przy tym tej samej podstawie wyliczenia należnej opłaty.

* Aneks do niniejszej publikacji pt. *Ramowe zestawienie podstawowych elementów systemu rozliczeń w poszczególnych sektorach rynku finansowego* jest dostępny na stronie internetowej KNF (www.knf.gov.pl) w zakładce CEDUR.

⁵ Rozporządzenie przewidywało górny limit wpłat dokonywanych przez GPW i KDPW, wyznaczony na poziomie 0,03% wartości umów przenoszących prawa zawieranych na rynku regulowanym (§ 12 *in fine* – por. przypis 25) – na poziomie ustawowego maksimum wyznaczonego w art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Należy zauważyć, że przy obecnej wartości obrotów na GPW poziom ten wielokrotnie przekracza całość wydatków KNF, co umożliwiała konstrukcję opartą na obowiązku dopłaty do wysokości poniesionych kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym.

Przepisy rozporządzenia wyodrębniają pięć takich grup rozliczeniowych, wykreowanych jako swoiste subsektory rynku kapitałowego. Dopiero w obrębie grup rozliczeniowych, przypisane do danej grupy koszty podlegają proporcjonalnemu (według udziałów) podziałowi pomiędzy poszczególne podmioty przypisane do danej grupy. Podmioty przypisane do grup ponoszą zatem opłatę w zmiennej – ustalonej corocznie wysokości, proporcjonalnie do udziału w subsektorze wyznaczonym przez przynależność do danej grupy rozliczeniowej. System podziału kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym ilustruje tabela – przypisanie podmiotów do grup rozliczeniowych zawiera Aneks* (część II.1).

* Aneks do niniejszej publikacji pt. *Ramowe zestawienie podstawowych elementów systemu rozliczeń w poszczególnych sektorach rynku finansowego* jest dostępny na stronie internetowej KNF (www.knf.gov.pl) w zakładce CEDUR.

ROZWIĄZANIA SEKTORA BANKOWEGO

Począwszy od 2016 r. sektor bankowy partycypuje w kosztach nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Zgodnie z art. 131a ust. 1b ustawy – Prawo bankowe, banki są zobowiązane do ponoszenia 16,5% wartości kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Tym samym banki ponoszą, jak dotychczas, całość obciążeń z tytułu kosztów nadzoru bankowego, a dodatkowo odpowiednią część kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Nowym elementem jest także wprowadzona w drodze nowelizacji z 2015 r. ustawowa reguła pozwalająca bankom spółdzielczym uczestniczącym w systemie ochrony, o którym mowa w art. 22b ust. 1 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, a więc tzw. IPS (ang. Intrusion Prevention System), obniżyć należność do 80% kwoty, do których uiszczenia dany bank spółdzielczy byłby obowiązany w przypadku nieuczestniczenia w takim systemie.

Podstawą do obliczenia należności jest wartość sumy bilansowej danego banku i stawki 0,024%. Algorytm określony w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów wydanego na podstawie art. 131a ust. 3 ustawy – Prawo bankowe⁶, uwzględnia proporcjonalnie udział danego banku w sumie aktywów bilansowych wszystkich banków, tak aby obciążenie kosztami nadzoru było proporcjonalne do udziału danego banku w rynku. Ponieważ w modelu kroczącym ustalana jest ostateczna kwota zobowiązania, podstawa jego obliczenia musi być także wartością ustaloną ostatecznie, a więc w przypadku sumy bilansowej winna to być kwota ze zbadanego i zatwierdzonego sprawozdania finansowego. Z tego względu w przypadku banków, dla których rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym uwzględnia się wartość sumy bilansowej ze sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się w poprzednim roku kalendarzowym. Wpłaty należności banki dokonują w terminie do 31 października danego roku po dokonaniu samoobliczenia na podstawie własnych sprawozdań finansowych z uwzględnieniem wskaźników ogłaszanych do dnia 30 września danego roku w komunikacie Przewodniczącego KNF. Po uiszczeniu na rachunek bankowy Urzędu KNF należnej wpłaty, bank w terminie pięciu dni przekazuje do KNF deklarację na formularzu według wzoru określonego w rozporządzeniu. W przypadku gdy samoobliczenie zostało dokonane prawidłowo, a kwota należności uiszczona w całości, czynności takie powtarzane są dopiero w następnym roku kalendarzowym. Specyfika nowego systemu rozliczeń spowodowała, że bank rozpoczynający działalność pierwszy raz uczestniczy w rozliczeniu dopiero po sporządzeniu pierwszego sprawozdania finansowego. Nie jest to jednak *sensu stricto* zwolnienie z obowiązku ponoszenia daniny publicznej z tytułu kosztów nadzoru, ale przesunięcie momentu pierwszego rozliczenia, będące koniecznym dostosowaniem tej szczególnej sytuacji do zasady, że podstawa należnej wpłaty ustalana jest w oparciu o dane ze zbadanych i zatwierdzonych sprawozdań finansowych. W roku rozpoczęcia działalności bank nie może zastosować się do zasady, że ustala należność na podstawie wielkości aktywów bilansowych ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni. Aktywa te będą jednak podstawą rozliczenia w roku następnym. W konsekwencji przyjętych rozwiązań bank, w przypadku którego rok obrotowy jest inny niż rok kalendarzowy, do rozliczenia przystąpi w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym zakończony zostanie rok obrotowy.

⁶ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru bankowego (Dz.U. poz. 1371).

ROZWIĄZANIA SEKTORA UBEZPIECZENIOWEGO

Począwszy od 2016 r. sektor ubezpieczeniowy, podobnie jak sektor bankowy, partycypuje w kosztach nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Zgodnie z art. 14 ust. 1a ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji są zobowiązane do ponoszenia 1,5% wartości kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Tym samym zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji ponoszą, jak dotychczas, całość obciążeń z tytułu kosztów nadzoru bankowego, a dodatkowo odpowiednią część kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym.

Podstawą do obliczenia należności jest wartość 0,14% składki przypisanej brutto danego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji. Algorytm określony w przepisach rozporządzenia wydane go na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym⁷ uwzględnia proporcjonalnie udział danego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji w sumie składki przypisanej brutto wszystkich zakładów ubezpieczeń w danym roku kalendarzowym, tak aby obciążenie kosztami nadzoru było proporcjonalne do udziału danego zakładu w rynku. Ponieważ w modelu kroczącym ustalana jest ostateczna kwota zobowiązania, podstawą jego obliczenia musi być także wartością ustaloną ostatecznie, a więc w przypadku składki przypisanej brutto winna to być kwota ze zbadanego i zatwierdzonego sprawozdania finansowego. Z tego względu w przypadku zakładów, dla których rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym uwzględnia się wartość sumy bilansowej ze sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się w poprzednim roku kalendarzowym. Wpłaty należności zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji dokonują w terminie do 31 października danego roku po dokonaniu samoobliczenia na podstawie własnych sprawozdań finansowych z uwzględnieniem wskaźników ogłaszanych do dnia 30 września danego roku w komunikacie Przewodniczącego KNF. Po uiszczeniu na rachunek bankowy Urzędu KNF należnej wpłaty, zakład w terminie pięciu dni przekazuje do KNF deklarację na formularzu według wzoru określonego w rozporządzeniu. W przypadku gdy samoobliczenie zostało dokonane prawidłowo, a kwota należności uiszczona w całości, czynności takie powtarzane są dopiero w następnym roku kalendarzowym. Specyfika nowego systemu rozliczeń spowodowała, że zakład ubezpieczeń rozpoczynający działalność pierwszy raz uczestniczy w rozliczeniu dopiero po sporządzeniu pierwszego sprawozdania finansowego. Nie jest to jednak *sensu stricto* zwolnienie z obowiązku ponoszenia daniny publicznej z tytułu kosztów nadzoru, ale przesunięcie momentu pierwszego rozliczenia, będące koniecznym dostosowaniem tej szczególnej sytuacji do zasady, że podstawa należnej wpłaty ustalana jest w oparciu o dane ze zbadanych i zatwierdzonych sprawozdań finansowych. W roku rozpoczęcia działalności zakład ubezpieczeń nie może zastosować się do zasady, że ustala należność na podstawie składki przypisanej brutto ujętej w sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni. Wartość składki przypisanej brutto za ten rok będzie jednak podstawą rozliczenia w roku następnym. W konsekwencji przyjętych rozwiązań zakład ubezpieczeń, w przypadku którego rok obrotowy jest inny niż rok kalendarzowy, do rozliczenia przystąpi w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym zakończony zostanie rok obrotowy.

⁷ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2016 r. w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową, reasekuracyjną oraz w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego (Dz.U. poz. 1363).

Komisja Nadzoru Finansowego
Pl. Powstańców Warszawy 1
Skr. poczt. nr 419, 00-950 Warszawa 1
Tel. (+48) 22 262 50 00
Fax (+48) 22 262 51 11
knf@knf.gov.pl
www.knf.gov.pl

ISBN 978-83-63380-47-2